

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5P/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624200318
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624200318.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou A. B. C. D. vo veci starostlivosti o maloleté deti: E. B., narodený XX.XX.XXXX, F. B., narodená XX.XX.XXXX a C. B., narodená XX.XX.XXXX, všetci t.č. G. H. E. I. C. B., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov: matka J. K., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom B., t.č. L. X/X, B. a otec F. B., narodený XX.XX.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX, o zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd r u š í ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletými deťmi E. B., narodeným XX.XX.XXXX, F. B., narodenou XX.XX.XXXX a C. B., narodenou XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/17/2019-27 zo dňa 17.04.2019, právoplatným dňa 30.04.2019 a vykonateľným dňa 17.04.2019, a to počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

II. Súd z v e r u j e maloleté deti E. B., narodeného XX.XX.XXXX, F. B., narodenú XX.XX.XXXX a C. B., narodenú XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky J. K., národnej XX.XX.XXXX, ktorá ich bude zároveň zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka – matka maloletých detí - sa podaným návrhom domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletými deťmi E. B., narodeným XX.XX.XXXX, F. B., narodenou XX.XX.XXXX a C. B., narodenou XX.XX.XXXX, o ktorej bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/17/2019-27 zo dňa 17.04.2019, právoplatným dňa 30.04.2019 a vykonateľným dňa 17.04.2019, nakoľko odpadol dôvod, pre ktorý boli nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť.

2. Kolízny opatrovník v správe doručenej súdu dňa 26.02.2024 uviedol, že vykonal šetrenie v domácnosti matky J. K., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom A. B., t.č. B., M. – L. X/X, pri ktorom bolo zistené, že matka J. K. osobnú starostlivosť zabezpečuje maloletej dcére N. K., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá navštevuje A. O. C. J. v B.. Na uvedenej adrese matka obýva sociálny byt Mesta B.. Byt pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a kúpeľne. Miestnosti sú zariadené zachovalým nábytkom. Väčšia izba je zariadená obývacou skriňovou zostavou, tromi posteľami, poschodovou posteľou a televízorom. V druhej menšej izbe sa obývacia skriňová zostava, menší stôl so stoličkami a väčší jedálenský stôl na ktorom je umiestnená mikrovlnná rúra. Kuchyňa je vybavená kuchynskou linkou, plynovým sporákom, chladničkou a automatickou práčkou. Kúpeľňa je vybavená sprchovým kútom, umývadlom a toaletou. Hygiena v domácnosti bola v čase sociálneho zisťovania na dobrej úrovni. Vykurovanie domácnosti je zabezpečené plynovým ústredným kúrením. Matka je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku v sume 265,- Eur mesačne. Z informačného systému tunajšieho úrad programu RSD bol zistené, že matka poberá prídavky na jedno mal. dieťa v sume 60,- Eur mesačne. Okrem toho pracuje na základe dohody o

vykonávaní práce v obchode N. s čistým mesačným príjmom od 200,- do 300,- Eur mesačne. Nájomné a poplatky za spotrebu elektriny a plynu uhrádza mesačne v sume 180,- Eur. Okrem toho mesačne uhrádza a poplatky v A. O. v sume 80,- Eur. V čase vykonaného sociálneho zisťovania sa v domácnosti matky zdržiavali maloleté deti E., F. a C., ktoré boli uvoľnené k matke na krátkodobý pobyt počas jarných školských prázdnin. Maloleté deti uviedli, že sú doma spokojné, matka im zabezpečuje všestrannú starostlivosť. Každý deň im mama robí program, boli na výlete, chodia na prechádzky atď. Zhodne uviedli, že sa chcú vrátiť do osobnej starostlivosti matky. Matka uviedla, že starostlivosť o deti zvláda, preto trvá na podanom návrhu. Pre deti matka mala zabezpečené potraviny, maloleté deti javili známky spokojnosti. Ďalej matka uviedla, že kontakt udržiava aj so súrodencami maloletých detí, L. B. a M. K., ktoré sú umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine. Maloleté deti mali prísť na návštevu, ale ochoreli, preto sa súrodenci nemohli stretnúť v jej domácnosti. Na základe vykonaného sociálneho zisťovania kolízny opatrovník konštatoval, že matka má vytvorené vhodné osobné, bytové a majetkové pomery k zabezpečeniu osobnej starostlivosti o deti.

3. Na pojednávaní dňa 11.03.2024 boli osobne prítomní všetci účastníci konania, t. j. matka maloletých detí a kolízny opatrovník.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, prečítaním návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti zo dňa 17.01.2024, rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/17/2019-27 zo dňa 17.04.2019, správy P. B. z prešetrenia pomerov zo dňa 26.02.2024.

5. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/17/2019-27 zo dňa 17.04.2019, právoplatným dňa 30.04.2019 a vykonateľným dňa 17.04.2019 súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi: E. B., narodený XX.XX.XXXX, F. B., narodená XX.XX.XXXX, C. B., narodená XX.XX.XXXX, L. B., narodený XX.XX.XXXX a M. K., narodený XX.XX.XXXX v G. H. E. I. C. B. od 01. apríla 2019, matke uložil povinnosť presievať na výživu maloletých detí minimálnym výživným.

6. Matka na pojednávaní zotrvala na obsahu podaného návrhu, potvrdila, že sa o maloleté deti E., F. a C. dokáže postarať.

7. Kolízny opatrovník mal na základe vykonaného šetrenia za to, že dôvody pre ústavnú starostlivosť u maloletých detí E., F. a C. B. zanikli. Kolízny opatrovník uviedol, že od roku 2019 úrad práce ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupne pracoval na sanácii rodiny. Matke sa narodila ďalšia maloletá dcéra N., na ktorej starostlivosť bola matka sama. Stratila aj bývanie. Na to bola ubytovaná v zariadení pre matky s deťmi tu v B. na O. Q., kde z dôvodu prebiehajúcej pandémie Covid-19 mohla ostať dlhšie, teda nebola tam len rok, ale dokopy tri roky. Keďže matka nepretržite prejavovala záujem o maloleté deti, boli jej umožnené krátkodobé návštevy maloletých detí v tomto zariadení. Nikdy neboli zistené nedostatky pri návštevách maloletých detí. Matke bolo potrebné zabezpečiť bývanie, ktoré sa podarilo zabezpečiť prostredníctvom mesta, kde jej bol následne poskytnutý sociálny byt, kde momentálne býva v M. na L. Q.. Matke bola poskytnutá pomoc pri vybavovaní invalidného dôchodku. Tiež bolo matke zabezpečené aj zamestnanie, a to na dohodu, ktorú vykonáva v obchode K. R. N.. V zariadení v G. H. E. I. C. B. vybavili pre deti sirotské dôchodky, ktoré sa im vypláca vo forme náhradného výživného, keďže otec nepracoval potrebný počet rokov, aby im vznikol nárok na sirotsky dôchodok, preto je predmetná dávka refundovaná zo strany štátu ako náhradné výživné. Matke bolo poskytnuté aj zariadenie v byte prostredníctvom centra pre deti a rodiny alebo prostredníctvom mesta, teda sa jej pomohlo zariadiť predmetný byt. Odkedy matka býva v predmetnom byte, deti chodia k nej na pravidelné pobyty. Neboli zistené žiadne nedostatky v zabezpečení starostlivosti o maloleté deti, avšak kolízny opatrovník mal za to, že matka by starostlivosť o všetky maloleté deti naraz nezvládala, preto bolo s matkou dohodnuté, že zatiaľ by sa sanovala starostlivosť len pri troch maloletých deťoch - E., F. a C., a to aj z dôvodu, že maloletý L. má výchovné problémy, má diagnostikované ADHD a je na základe výchovného opatrenia premiestnený z centra pre deti a rodiny do Liečebno-výchovného sanatória H. N., kde sa mu momentálne poskytuje adekvátna starostlivosť. Pri maloletom M. K. je potrebné pracovať ešte na vytvorení citových väzieb medzi matkou a maloletým dieťaťom, nakoľko maloletý M. bol vyňatý zo starostlivosti matky v nízkom veku okolo ôsmich mesiacov, a teda tam došlo k pretrhnutiu predmetných citových väzieb a tam ešte je potrebné pracovať na tomto.

Na základe vykonaného šetrenia kolízny opatrovník jednoznačne konštatoval, že matka má vytvorené vhodné osobné, bytové a majetkové pomery pre starostlivosť o svoje štyri maloleté deti (tri maloleté deti, ktoré majú prísť z centra pre deti a rodiny a maloletú N., ktorú má v osobnej starostlivosti). S maloletými deťmi pracoval psychológ v centre pre deti a rodiny, že návratom do starostlivosti matky sa ich život

výrazne zmení, avšak maloleté deti po ničom inom netúžia, len po návrate do starostlivosti matky. Teda kolízny opatrovník navrhol zrušenie ústavnej starostlivosti nad týmito maloletými deťmi, návrat maloletých detí do starostlivosti matky s tým, že nenavrhol uloženie výchovné opatrenia – dohľadu, nakoľko úrad na základe vlastných predpisov vykoná opatrenie prostredníctvom centra pre deti a rodiny pri návrate maloletých detí do starostlivosti rodičov, kde bude s matkou naďalej vytvorená spolupráca zameraná na adaptáciu detí v domácom prostredí u rodiča.

8. Podľa § 55 ods. 1 zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

9. Podľa § 55 ods. 2 zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 55 ods. 3 zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

11. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

12. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 24 ods. 6 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

14. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Keďže preukázateľne odpadli dôvody, pre ktoré bola nad maloletými deťmi E., F. a C. B. nariadená ústavná starostlivosť, súd na základe vyššie uvedených skutočností výrokom I. rozsudku

ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletými deťmi E. B., narodeným XX.XX.XXXX, F. B., narodenou XX.XX.XXXX a C. B., narodenou XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/17/2019-27 zo dňa 17.04.2019, právoplatným dňa 30.04.2019 a vykonateľným dňa 17.04.2019, a to počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku zrušil.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že matka má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu maloletých detí, matka vyjadrila záujem poskytovať maloletým deťom potrebnú starostlivosť a opateru, maloleté deti chceli zotrvať v starostlivosti matky, nakoľko s ňou majú vytvorený pevný citový vzťah, preto súd výrokom II. rozsudku zveril maloleté deti E. B., narodeného XX.XX.XXXX, F. B., narodenú XX.XX.XXXX a C. B., narodenú XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky J. K., národnej XX.XX.XXXX, ktorá ich bude zároveň zastupovať a spravovať ich majetok.

19. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

20. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 221 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

22. Podľa § 368 CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tohto rozsudku odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa účastníci konania po vyhlásení a odôvodnení rozsudku práva podať odvolanie výslovne vzdali podľa § 368 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).